

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
 CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
 Espanya, 4'50 pessetes l'any; Estranger 5 pessetes.

Banc Urquijo Català

DELEGACIÓ DE PALAMOS

Tota mena d'operacions

de Banca i Borsa

Campeonato de España 1923

(Fondo en carretera 134 Kms.)

BARCELONA - FIGUERAS

RECORRIDO EFECTUADO CON BICICLETA
PRECINTADA SIN EXPERIMENTAR
AVERIA ALGUNA

1.º J. JANER Sobre

Ciclo "Sanromá"

Pneus Hutchinson

Llantas Kundtz

Solicite catálogo
de Sports

A. Sanromá Balmes, 62

Teléfono, 1445 A.

BARCELONA

Aliments per a Règim Diètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suiça) i

XOCOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERNENSES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS: **PAGÈS I ROCAFORT** (Successors de
A. MASSANA)

Carrer de Fernando VII, 14.

BARCELONA

H. IBÉRICA DEL PADRE

HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEP ROCA**

Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2

BARCELONA

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum
elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisava als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les esta-
cions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si
és que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els dei-
xa davant el carrer Conde del Asalto.

PIANO

AMB PERFECTE ESTAT

Ocasió única !!

650 Pessetes. Facilitat de pago

Màquina d'escriurer **NACIONAL**

300 Pessetes casi nova amb estuig

Raó: Major, 26 Merceria

PALAMOS

ALFOMBRES

TAPICERIES

LLENCERIA

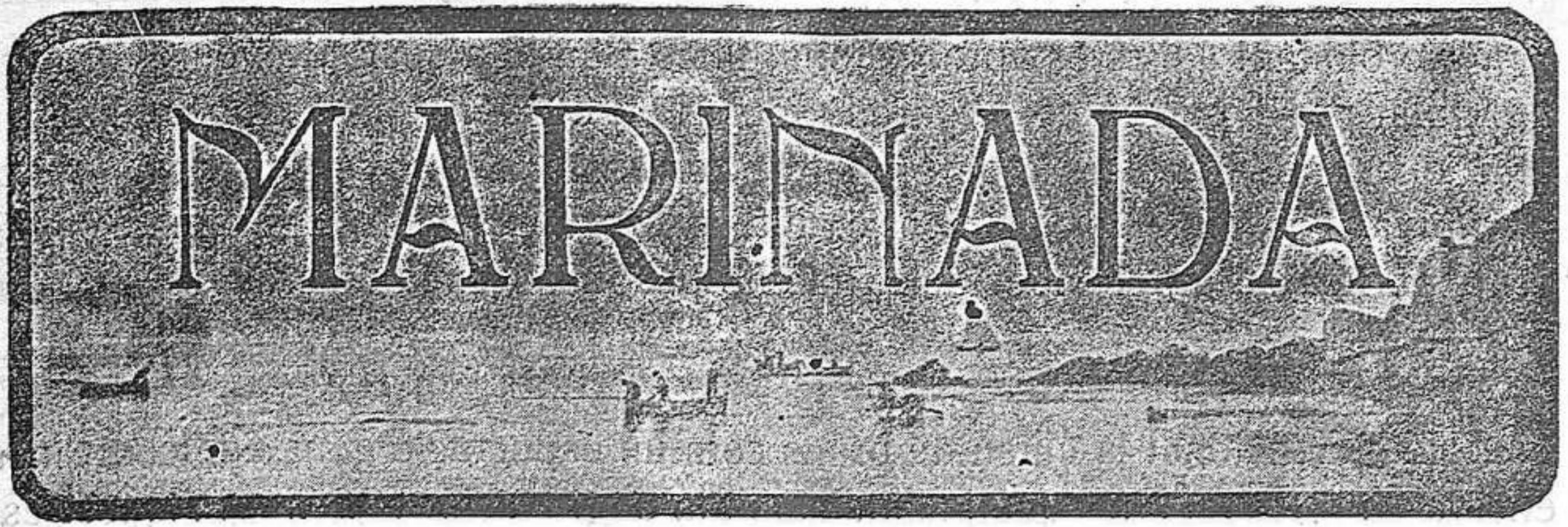
H. Blanco Bañeres

Plaça St. Jaume **BARCELONA** : : Call, 21 : :
TELÈFONO 190 A **BARCELONA** St. Honorat, 1 i 3

IMPORTACIÓ DIRECTA DE TAPIÇOS
DE SMIRNA I PERSIA (ORIENT)
ESPECIALITAT AMB ELS ANUSATS
A MA DE FABRICACIÓ NACIONAL

Els esports

Que els esports de tota mena a nostra terra han pres un increment insospitat, no hi ha cap dubte; que bona part de la joventut s'hi ha entusiasmada i manté amb virior tot ço que significa manifestació esportiva, també és cert; que en totes les poblacions no deixa d'aver-hi grans nuclis de públic que fan de l'esport motiu d'apassionament, fent congriar sovint rivalitats entre els bàndols que lluiten... tampoc es pot negar.

Confessem que s'han desenrotllat intensament alguns jocs esportius que, procedents d'altres països, s'han arrelat entre nosaltres. Però... molt caldria escriure per a analitzar si tal com s'ha orientat el foment dels esports és plausible o censurable; si el camí que se l'hi ha traçat és o no el més bó; si no se'l desfigurava al pretenir que l'esport, tal com vé practicant-se, conseguirà l'enfortiment i la cultura de la raça...

Tenim, per exemple, el futbol, qual joc fou creat, únicament, per a estimular el desenrotlló físic de les joventuts, que s'ha prostituit palesament se l'hi ha donat un caient d'espectacle vulgar, com la de renyines de galls, amb mires clarament interessades amb la *taquilla*. Els jugadors, que es cotitzen a bon preu, segons llurs abtutts, no poden pas classificar-se, físicament, com a individus superiors, car l'objecte primordial d'aquest esport ha sigut oblidat per complert.

Siem sincers: que del futbol se'n digui un espectacle més, res hi ha a objectar, però que es pretingui donar-li una valor per a l'educació física, no es pot admetre tal com avui es practica.

No obstant aquestes apreciacions, filles d'un bon desig de veure el futbol guiat per la puresa del fi perquè fou creat, cal fer-li l'alt honor d'haver atuït quasi per complert la barbre cursa de braus, la tan vergonyosa, *fiesta nacional*'. Tot home mitjanament civilitzat deu preferir mil voltes un dels presents partits de futbol-espectacle, que no pas una cursa de braus.

* * *

Hem mencionat la cursa de braus com un espectacle gens edificant, més encara en resta un altre que ja llinda amb la degradació: el *boxeo*. Aquest esport (com injustament se l'anomena, car tot esport entenem que deu tenir un principi de cultura), representa ja un grau de baixesa. Així com el futbol, ben orientat, podria ésser verament un mitjà que conduís a l'enfortiment i fins, si es vol, a la dignificació de la raça, el *boxeo* és l'antítesi de tot això. L'art de dos homes que es peguen i que amb envejable destresa saben aixafar-se els nassos o enfonzar-se el pit, i que saben blavejar-se el cos a força de trompades, és, realment, detestable...

Però, més detestables són encara els espectadors. Els boxeadors, a la fi, no fan més que defensar, dolorosament, unes pessetes. El públic, el recriminable públic que acudeix a presenciar aquestes lluites, s'hi deixa portar per l'instint poc racional que, mica més, mica menys, tots portem dintre nostre. En presenciar un *match* de *boxeo*, deixen lliurement que es despertin amb tota llur potència les sensacions insanes de feresa, crudeltat, bestialitat... I aquest públic, que gosa amb la lluita de dos homes que es malmenen, que crida i insulta quan els boxeadors no es rompen la crisma, us fan l'elogi del *boxeo* dient-vos que és un esport que, demés d'ésser convenient exercitar-lo per al desenrotllo del cos, té també l'aventatja de servir per a la defensa personal... I així ja creuen justificar la celebració d'aquest espectacle canibalesc.

Per disort, a Catalunya va prenent increment l'afició a presenciar partits de *boxeo*. Ja formen legió els entusiastes per aquesta lluita de l'home contra l'home: rescentment es vegé a Barcelona com es congregaven més de trenta mil espectadors en un camp de futbol per a presenciar un combat entre dos *assos*.

També en altres poblacions, i fins en la nostra comarca, s'han atrevit a celebrar-s'hi *matches* de *boxeo*, amb l'aggravant d'ésser ben vistos i força correspostos pel públic, del qual ja una bona part se n'ha fet admirador.

Si pretinguessim analitzar els resultats que poden produir a la cultura del nostre poble aquestes desviacions, aquesta fal'lera per entusiasmarse amb lo dolent i amb lo dubtós, potser ne treuriem com a conseqüència que no anem pas pel camí ascensional del perfeccionament...

J. C. G.

Recances

I
 Quan ben sol i a bona cura
 m'havia deixat l'amor
 teixint somnis de ventura
 per mon art ennoblidor,
 un jorn trescant per l'altura
 entre esclats de joia pura
 tornava a trucarme al cor

—Truca, truca: aquesta porta
 ja mai més se torna a obrí.
 Ma esperança hi resta morta,
 cap més maig hi ha de florí.
 L'esperit se'n aconhorta,
 s'hi alegra i reconforta
 pe'l bon remei que assolí.

Amb mirada perfidiosa
 s'em clavaren els seus ulls
 d'una llum tant generosa,
 que aclaria tots els fulls
 de ma vida avants afrosa,
 i ara suau i platxeriosa:
 mar en calma i sense esculls.

Flô exquisida de muntanya,
 m'ubriaga'l teu perfum;
 pró l'amor sempre m'enganya
 i en ses flames me consum.
 Si a teixir ara s'afanya
 subtil llaç, temps avergonya
 puix el seny al cor fa llum.

II

Castigueu Bon Déu ma vida
 que ara enyoro aquell amor,
 de muntanya flô exquisida
 que'm venia a embaumà'l cor;
 i en ma joventut fallida
 boi posant-s'hi amorosida
 una estela de claror.

Lluny com és prou veig sa imatge.
 Si acluco'ls ulls, tant se val..!
 La embolcalla un pur celatje,
 corona d'or perennal
 que te per fons son paratje
 com la verge d'un vitratje
 en bell temple mitjeval.

De ma llar assoleiada
 sento més la solitud,
 i és ma vida atormentada
 d'un voler inconegut
 que la torna llatzerada.
 Si tal pena m'heu donada,
 ¡Oh, Senyor! ¿ho he merescut?

Una roda de martiri
 es el temps que va passant
 sobre meu, gojós d'obrir-hi
 greu ferida sangnejant.
 La sentor d'aquell blanc lliri
 fruité dalt del Empiri,
 i en el món viuré esperant.

ANTON BUSQUETS i PUNSET

Un hereu

XI

Primera comunió

L'esglèsia reduïda del col·legi aristòcrata era atapeïda d'una gernació molt elegant. La resplendor de joies era més intensa que la dels ciris. Les essències mundanes se barrejaven amb l'olor d'encens. Destacava's la mota de les vestes albes qui ornaven les neòfites de la vida espiritual. Com lliris del camp eren formoses les tendres damisel·les.

En Jaume de Boixadors hauria volgut ésser en l'ermita solitària, al cimbori d'una muntanya per a poder plorar a raig fet i sens temença. Sentia en son braç dret el zumzeig de la respiració lenta de sa preada filla.

—Oh Senyor!, pregava En Jaume, oh Senyor!, toqueu el cor de la meua filla en aquesta cèlica jornada, per tal que abandoni el luxe que no li pertoca. Que vingui a alegrar nos tristos jorns. Jo sempre me som doblegat com un jonc, i tot per no escandalitzar. I amb tot, l'escàndol sura. Oh Déu, salveu ma llar!

Paraules d'apòstol; cantúries de veus blanques sobre la dolçor del flautat de l'orga; visatges virginals; tot brindava a misticisme.

En pujar els graons de l'ara, En Jaume donà la mà a sa filla i l'estrenyé. Auguris de benaurança li arrosaven l'ànima en veure la combreganta formosa com una coloma al batarell del sól tremolosa com un tany novell al bes de l'oratge.

Més, tantost fou la cerimònia finida que l'alè del món dominà completament. En Boixadors se veié separat de sa filla i escomès de mil veus ingrates:

—Vostè per aquí, Boixadors? I que temps feia que no l'havia vist!

Al punt en que retrobà Victòria, deia un inconegut a En Ramir:

—Vaja, Don Ramir, que té una filla encantadora.

—Es neboda, respongué l'al·ludit.

Victòria només disfrutava en rebre les felicitacions dels aristòcrates. La sola complacència per a son pare fou la de mostrar-li tots els presents que havia rebut. En Jaume la contemplava decebut i plorós. Havia perdut l'encís

de l'infantesa, i ja en l'esperit naixent de l'adolescència galopava la pruïja de pompa. En son decandiment moral, En Boixadors no hauria haguda força ni per a defensar-se. Crits de revolta no calien. L'abism ja era obert. La seva filla, envolada a alta esfera, s'escampava per sempre més, de son flac voler. Ell era un ser inferior, irrit, menyspreable.

La fatal impressió fou sentida profundament durant l'esplèndid dinar, que D. Ramir oferí a la selecció d'amics i en celebració de la festa espiritual.

Encarat amb l'orgull de l'amfitrió i amb la fastuositat del palau el pobre empordanès se veié com un intrús, com un ser abjecte qui viu a l'ombra d'una senyoria.

Brindaren els comensals per la gentil damisel·la, blanc de totes les mirades, objecte de totes les preferències. El clam d'alegria fou estroncat per una cridòria esglaiadora. En Jaume de Boixadors, víctima d'un atac cardíac, després d'exhalar ràpid llament, havia volgut abraçar a sa filla; més no pogué. La mort privà l'abraçada.

FI

MIQUEL ROGER I CROSA

Record de l'àvia

—Avia poseu-me la caputxa
com la portaveu als meus anys.

—No podrà ser neta estimada
ting tremoloses ja les mans,
s'em blinca el cos i els ulls esguardan
sempre la terra del fossar;

Mateix porto ara la caputxa
que la portava als disset anys
sols que llavors al reposar-la
sobre els cabells d'un ros daurat
me retornava tota bella
be prou algú t'ho haurà contat...

—Fou la velleta molinera
qui de la gràcia 'm va parlar,

amb que us atrèieu les mirades
dels hereus rics i ben plantats,
i que semblava una coloma
la caputxeta en vostre cap.

—Més... no't diria que al teu avi
ella pensava enamorar,
i de la nina tota rossa
sa esposa feu el bell galant
i l'estimava... l'estimava...
el ros cabell al tornar blanc
deia que al lloc de la ginesta
flors l'atmetller hi va posar
jera tan vella! i m'abraçava
com quan tenia disset anys.

Acostat... i ara la caputxa
sabrè en ta testa reposar
que amb els records de juvenesa
ja no tremolen eixes mans. -
La donzelleta s'agenolla
i redreçant el cos blincat,
amb molta gràcia la bona àvia
la caputxeta li ha posat.

Més ja tremolen altra volta
com el fullam les brunes mans
quan veu la neta que s'allunya
el plor rellisca cara avall
ja s'ha esboirat la visió bella
de quan tenia disset anys.

M.^a DEL CARME MARCÉ

Èvocació

A l'amic Josep M.ª Ferrán

Quantes vegades en les ballades de sardanes que he corregut per carrers i places d'aquesta ciutat, he pensat en el meu poble!

Elles recorden la meva adolescència i les hores passades en plena delectació del meu esperit; tal volta han sigut els primers instants poètics de la meua vida en que mon ànima emotiva sentia el ressó de les notes llanguides d'alguna sardana de caient popular.

La música de la terra sempre m'ha corprès però mai com en les sardanes escoltades en la meua petita vila car respiraven un altre ambient i eren acompanyades del cant de la mar, des nostre mar, com deiem.

No et diré quin és el meu poble car no et deu interessar. Solament et contaré que està situat en l'Empordà i a plena Costa Brava. El mar li serveix de mirall i una plana de mil tonalitats diferents s'exten al seu entorn. Cases emblanquinades i polides, ran de la platja i adossades al vell cloquer, formen un conjunt engrescador. La platja és diminuta al fons d'una badia. Fins d'un vert profund s'arrapen a les penyes properes; muntanyes cendroses s'enlairen en la llunyania. Al caient de la tarda, quan la mar calla i tota cosa sembla preparar-se a ben passar les hores de repòs; quan el sol és post i el cel pren una color de perla que va enfosquint-se; quan a punta un estel temerós d'ésser el primer en eixir i quan surten les barques a pescar—vela lassa per manca de vent—el conjunt d'aquell troç de terra forma un quadre indescriptible.

Hi ha una plaça que és un encís. Les cases velles formen semicircle davant del mar. Per la Festa Major s'engalana de balcons qui vessen gent i reb caricies de l'esguard dels balladors que hi concorren. Es allavors quan dues o tres cobles desgranen belles enfilalles de notes airoses i és allavors quan els joves, somriure als llavis, dancen amb fruïció davant d'un escenari de tanta magnificència. Mantes vegades, a les nits d'istiu, hom dança també en aquella plaça i més d'un cop se m'ocorregué lo bonic que fora escoltar-les des del mar en aquella hora.

Un jorn vaig fer-ho. Fou per la darrera Festa Major abans de pendre l'exil i anar a viure a ciutat. La nit m'atragué i jo completament sol, vogava a la

ventura. No hi havia lluna i les constel·lacions brillaven amb més intensitat; un baf de repós i benestar es respirava arreu. Lliscava la barca en la foscor creient a cada punt anar a topar amb algun objecte invisible per la penombra. Els remes, amb moviment acompassat, entraven i eixien de l'aigua amb ritme estrany, formant un remoli fosforecent. Vaig deixar de remar, confiant-me a la corrent. La costa no es veia ni tampoc el poble: Unicament una renglera de llums indicava ont era.

La calma, la solitud i la foscor predisposaven a la meditació. Per la meua pensa hi passaven un munt d'escenes viscudes que ara recordava clarament. Em veia petit, petit, al costat del meu avi que m'acompanyava a veure arribar els sardinalers. Ja més gran, jogant amb els amics pel carrer *a fer guerra* car tot el món era nostre, i després, en els primers anys de la meua carrera, quan em donava importància entre els companys discutint esvalotadament Newton, a qui ningú entenia, o be declinant en una tirallonga les declinacions llatines del *musa musoe*. Ara tenia que anar-me'n a ciutat a finir els estudis i fer-me home. Era certament dolorós tenir que abandonar aquells llocs on tantes hores belles havia passades i on hi servava els records d'infantesa i primera joventut. Un sentiment de tristesa m'invadí. La solitud em feia mal i emprenguí el retorn.

La plaça brillava de llum. La veia com far lluminós que s'apropava; en aquella hora devia començar la tradicional ballada de sardanes.

Un desig estrany se m'acudí. Les escoltaria des del mar.

Cap remor se sentia aprop. Unicament al lluny les onades batién la costa. Un astre creuà el firmament marcant una ratlla lluminosa.

Sonà la cobla al lluny com vinguda de l'inconegut. Portats pel ventitjol, s'apagaven els sons i augmentaven; la badia, formant eco, les repetia al lluny. Apenes respirava, escoltant amb atenció i els ulls tancats. Va semblar-me com si un estol de goges, cabellera estesa al vent davallés de la serralada i fendint el mar vingués a mi formant una rodona al meu entorn que anava estrenyent-se, estrenyent-se, fins a ofegar-me. No se si fou aprensió d'un instant: Una volta, creguí que la tenora, humanitzant la veu i fent-la mofeta, es burlava de la meua facècia. Per poc no vaig plorar.

Al finir les ballades, sol, cansat de cos i d'esperit i amb el cor plè de cança, emprenguí el retorn a casa meua. Mai més he tornat a sentir sardanes com en aquella nit.

I ara que l'inquietut de la ciutat febrosa de treball, ha apagat un poc la veu de l'enyorament, vull tornar altra vegada al meu poble nadiu en diada semblant per fruir altre volta de l'emoció que vaig experimentar al obrir-se per primera vegada la meua ànima a la vida.

JOSEP AYESTA I BOIX

Una modista

Quant jo era alumne de filosofia em donaren aquest tema com a tasca: *Què cosa és el geni?*

Vaig tenir l'honor de llegir el meu treball davant d'un inspector general que allavors era Mr. Sachelier. No em recorda pas lo que vaig dir del geni. Però em recordo que jo no en pensava res del geni. No obstant... em recordo també de dos mots que eren en el meu exercici i que em valgueren ésser interromput per Mr. Sachelier. Aquests dos mots eren: *facultats vibrants*. Mr. Sachelier va arronsar les espatlles. Quasi es va enfadar: «Això no vol dir res. . Això no vol dir res» Mr. Sachelier tenia tota la raó. Però el restant, què volia dir alguna cosa?

Després he llegit doctes articles sobre el geni. Els autors no's fan mai la pregunta de quins son els homes de geni. Però ells descriuen amb tots els ets i uts les qualitats dels qui una volta el geni ha consagrat per sempre més.

Aquest mètode me sembla detestable i ho és més si es té en compte que un és lliure d'escriure un article, mentres que a l'Escola veniu abligats a fer les tasques que us senyalen.

Avui jo sé lo que és el geni. Quan menys el sé reconeixer. Es induptable com el brincar d'un animal, com l'atractiu d'una dona, com la gràcia d'un infant, com la sinceritat d'un home. El geni, el dó, la puresa del instint o de l'intel·ligència jo els percebeixo en una frasse de Colette Villy. en un quadre de Bonnard tant bé com en Balzac, en Rembrand, en Dostoïewoki o en Van Gogh. No desitjo pas donar-los-hi graduació. En tinc prou en no desconeixer-los.

He tingut un altra revel·lació del geni humà.

Passava per un carrer estret, on les cases massa altes deixaven passar la llum com en un soterrani. Era com l'arcova d'una gran avinguda, com el reguerot fangós i sense corrent.

Per l'avinguda circulaven còmodament i paralelament els autos.

El fosc carreró és un formigueig; és com un membre on hi circula malament la sang.

Els establiments s'assemblen als graners de les cases de província. S'hi amunteguen estris vells. La portalada de color de plom no seria pas diferent si la població soterrada llargs segles fos desenterrada i posada a la llum per arqueòlegs amatents de les excavacions. Experimentava el mateix mal estar que si atravesés un pati de presó. Caminava depressa. Frissava per arribar a l'Avinguda ampla i dreta. De sopte, al encreuament d'aquest rònc ca-

rreró amb la bella avinguda, hi ha una botiga blanca, la botiga de la modista. Veus aquí que em trobo amb contacte amb el geni.

Cada un dels capells posats sobre peus de llautó igual que volets, és un objete perfet com un vas persa, com una pintura xina, com un arabesc del vell Ingrés com un mosaic de Cézanne com un pot de terrisser camperol. Jo conec les vitrines vilatanes de capells a preu fixe, capells per diumenges, capells de serventa, i els salons de les grans modistes on els capells posats sobre peus molt alts són d'una pesantor i luxe excessius i altres vegades massa lleugers com els acròbates xinesos. En camvi en aquest aparador vuit capells me revelen el geni. La vida hi és en aquest indret del fosc carreró. Alguns capells han estat suficients. En aquest carrer de París una modista ha construït capells com antigament un terrisser camperol tornejava i ornamentava plats i pots.

Ja sé que m'exigireu que us descrigui aquests capells. Però tantmateix, i un llibre és pot descriure? No soc pas prou competent per descriure'ls en estil de modista. No distingeixo pas el capell tagal del capell de palla d'Itàlia del capell de palla d'arròs. Existeix l'estil dels crítics d'art que defensen amb els mateixos l'art de Cézanne i l'art de Mr. Gabriel Ferrier, i per els qui els cubistes son el pretexte per apallissar a Cézanne i fer la cort a Mr. Gabriel Ferrier. Però he guardat algú pudor. No vull pas usar el llenguatge dels crítics d'Art. Quan hauria dit que en aquests capells la relació dels colors era d'una rara seguretat, que tota l'ornamentació respectava l'arquitectura de la forma, o be que l'ornament col·locat en el cos del capell se separava, s'erigia, s'inclinava amb fantasia, suprema i lleugera saviesa, amb una perfecció de branquilló lleuger fugint de la soca,—quant hauré dit tot això, hauré fet veure un capell? Caldrà creure la meua paraula.

Per un atzar singular, podia percebre penjats a la paret de la tendeta, dos quadres: un paisatge i flors, dos quadres d'una factura universal escrits amb tinta morada estampats amb l'impressionisme del Camp de Mars. No eren pas cromos. Veritables quadres, quadres d'artista.

Clara lliçó: L'Art era en els capells i no en els quadres. I en tot el carrer no hi havia altra obra d'Art que aquests capells d'una modisteta inconeguda. Arquitectes sense cor, sense cultura i sense lògica varen construir aquestes cases de lloguer amb les façanes foradades el mateix que unes escriptories. Professors, comerciants, i empleats vivien allà amb decorats de fals estil, de mentida i d'arcaisme. Iestic ben segur que passaven de llarc davant la tenda sense comprendre la lliçó.

I jo mirava... No tenia prou ulls per mirar. La modista va apareixer. Va estendre el braç entre els capells. N'agafà un. Ella va aixecar el cap vers mi. Era jove. Tenia aquell posat infantivol i seriós, somriguent i amable que jo no he vist mai en les dones burgeses. Quan no son lletjes tenen la mirada d'un retrat de saló. No miren en lloc. No saben pas posar llur mirada a un

desconegut. La modista mirà clarament l'inconegut entossudit immòvil davant el seu aparador. Girà l'esquena bruscament.

Hauria volgut entrar i dir-li:

—Senyora, estimo els pots dels artistes Perses, i els pots que fabricaven hi ha temps, en molts poblets de França, artistes inconeguts, per això aimo els vostres capells.

Comprenc que això era impossible. Perquè la modista m'hauria tirat al carrer.

I també, perquè, si m'hagués trobat en el taller de Cézanne no l'hi hauria sabut dir res. Recordo el meu silenci en el taller de Claude Monet. I vaig recordarme dels periodistes i Americans que varen ésser tan eloqüents en aquest mateix taller.

Un altre dia la modista era al peu de la porta. Ensenyava un capell a una clienta i ella extenia el braç endefora perquè la llum banyés més ardentment una cinta de color de taronja sobre una palla negra. Ella feia embolics amb la cinta. La modulava al volt de la còfia.

I en sentir-la, vaig veurer que, semblant a tots els grans artistes ella no era ni solemnia ni dogmàtica. Deia simplement: «No senyora. . un nús de debó no... Aixís... i res més... Tot deixat anar».

Les persones que posseïxin el gust de l'explicació noble diràn: Sens dupte aquesta modista és una artista que no pinta pas per vendre, o una modista que ha conegut un pintor. Elles s'enganyen. Els capells de les dones pintores son massa artístics. Son com una conversa on la literatura hi té poca cabuda. Estan mancats de la verdadera fantasia. És una fantasia declamàtòria.

Un capell és un capell, i aixís com l'arquitecte Soos no voldria pas portar la cara tatuada encara que fos dibuixat per Rembrand, jo no puc veurer que Nijinski balli sobre el cap d'una senyora que està de visita.

La veritat és més bella: una dona ha après a fer capells per a guanyar-se la vida. No ha tingut altre preocupació que tapar el cap. Modisteta inconeguda, modisteta de barri, que sense saber-ho, tens el do del geni, estic pensant, davant el teu aparador amb el primer home que al fons d'una caverna, va dibuixar, per el seu propi plaer, una de les bèsties que matava caçant i amb el primer home que amb un grapat de fang va fer un vas per beurer.

(Del llibre «*Quelques peintres*» de Lleó Werth. Grés editor. París 1923)

De Girona

Organitzats per l'Associació de Música i la casa Sobrequés d'aquesta ciutat, hem tingut en pocs dies, l'intima satisfacció d'oïr tres notables concerts, fent-nos sentir una fervorosa devoció pels artistes que hi prengueren part i una veritable gratitud pels organitzadors que tant magnànimament fan obra cultural.

La primera audició anà a càrrec del famós quartet Zimmer de Brussel·les compost pels professors: Albert Zimmer, violí I. Frederic Chicago, violí II. Louis Baroen, viola, i Jacques Gaillard, violoncel, que venia precedit d'un alt renom i que ho palesà en la exquisida interpretació de les obres que formaven el programa Haydn, Ravel, i Beethoven foren els compositors escullits.

La pulcritud demostrada en la dicció, la màxima exactitud de conjunt i la matització perfectíssima, fou verament un cas de definitiva interpretació fins en donar-nos a conèixer sonoritats noves, sons d'un envellutat sedós que amb dolcesa s'infiltrà en el més pregon de l'ànima nostra.

El concert resultà indiscutiblement magistral, sobressortint el quartet en *fa* del gran músic francès Ravel que per la riquesa de llur estil i fecunda inspiració ens deixà encisats.

***

Emil Saïer, segon concertista de la sèrie contractat per la casa Sobrequés.

Aquest virtuós reuneix les indispensables qualitats per a ésser gran: talent i sensibilitat. Intèrpret exquisit dels clàssics, dominador en totalitat de la tècnica que enclou el piano, fent sortir d'aquest instrument, sonoritats angèliques, i donant en certs moments forma orquestral, fins a arribar a suggerir l'auditori, que plè d'emoció, resta absort per la corprenedora màgia del gèni. Rameau, Beethoven, Shuman, Chopin, Liszt, músics excelso que interpretats per Saïer evoquen el puríssim llenguatge de les divinitats.

El concert donat per aquest artista fou d'alta valia, de record inoblidable.

***

Un altre artista no menys notable tinguerem la fortuna d'oïr. Alexandre Borowsky, eminent pianista rus que en el últim concert donat per l'Associació de Música ens feu coneixedors d'inspirades i complicadíssimes composicions russes.

Borowsky és avui un dels pianistes més famosos que té el món de la bona música. Jove altament simpàtic, amb un somriure de bolchevic aristò-

crata, se manifestà desseguida un veritable enamoral de les coses definitives. La seva fervent interpretació el fa gran i a mesura que desenrotlla els temes demostra un àgil domini del instrument fins de venir inimitable.

Hi ha moments en la vida de viva emoció que mai més s'obliden. Hi ha hores d'inefable complascència espiritual que sols la bona música pot fer-les experimentar per ésser la única cosa que resta veritat.

Pel proper concert està anunciat el Quartet Wendling de Stuttgart, que l'any passat deixà una impressió digna de tota lloança.

Esperem amb fretura als artistes alemanys, els nobles emissaris de la Bellesa.

JOSEP MASSANAS

Crònica local

Entre el canvi de l'horari i l'apacibilitat del temps, sembla que l'estació ha fet un to'n sobtat i hem passat sense transició de l'hivern a la primavera. Aprofitant la bonança, els dies de Pasqua ha estat extraordinari el nombre de excursionistes que ens han visitat; tant l'hotel Trias com el Geroglífic, a La Fosca, han estat sumament plens, que no han tingut prou cabuda. Això fa augurar gran concurrència d'estiuejants. Ja havem vist algun anunci d'estatges moblats per llogar.

Les societats recreatives ja comencen de fer preparatius per amenitzar la festa major. Totes tenen orquestra contractada. Els més exigents podran estar satisfets de poder sentir música de la terra perquè totes han coincidit en contractar cobles empordaneses. Segons tenim entès, el Casino La Unió tindrà La Selvatana, de Cassà de La Selva; El Centre Econòmic, els Montgrins, de Torroella de Montgrí; el Centre Federal, La Principal Antiga, de la localitat, i el Casino El Port, La Principal de La Bisbal.

Notable ha estat, en tots conceptes, l'exposició de labors de les alumnes del col·legi de les germanes Carmelites, instal·lada en les sales del col·legi, mereixen especial menció la destinada a brodaries en la qual hi havia uns treballs d'una delicadesa exquisida d'un art tan refinat i d'una execució tant perfecta que eren una meravella. Les labors estaven disposades amb mol

bon acert, tant les que cobrien els pany de paret com les exposades a l'entorn i centre de la sala, combinant les senzilles amb les complicades de manera que formaven en sa immensa variatant un conjunt d'allò més armònic que la vista s'extassiava en contemplar aquell bé de Déu de treballs de tanta riquesa i bon gust.

Les palmes i els rams han escampat ja arreu la seva olorosa flaira mística, barrejada amb dies clars de primavera.

Durant la passada Quaresma, predicà a la parròquia Mossèn Sebastià Regí, Pvre.; de la Casa Missió de Banyoles.

A principis de mes han caigut uns forts ruixats. Per cert que ara els pagesos estaran del tot contents. Naturalment, amb la sequetat que patien...

El dia de la Mare de Déu dels Dolors, una secció de «l'Orfeó Ocellada», cantà a l'Església durant l'ofici.

El mateix dia de la Verge va celebrar-se l'acostumada professó.

Durant aquest mes anterior, morí Na Gràcia Tauler, mare de la muller de nostre volgut amic i subscriptor de «*Marinada*» En Josep Marull. Que Déu la tingui en la glòria.

Al moll han atracat vapors carboners i com a natural conseqüència d'això hom pot veure, en plegant del treball, els descarregadors fets uns verdaers negres. Ens fa l'efecte que habitem al Congo!

La Comissió Liquidadora de la ex casa de banca «Hijos de G Matas» ha venut la casa - xalet enclavat en la carretera de Girona que havia sigut habitada pel Sr. Pau Matas, (a. c. s.) i, además els magatzems que hi ha al costat de la mateixa.

En mig la Quaresma, el «Centre Republicà Federal» organitzà un ball de disfresses.

En una fleca del Passeig dels Arbres, va iniciar-s'hi durant la nit un petit incendi sense conseqüències.

La companyia de çarçuela i opereta d'En Navarro Rius es despedí del públic de Palamós, posant en taules la bonica çarçuela *La Monteria* i el divertit sainet amb un acte *La Casa de los milagros*.

En festes de Pasqua, i en les societats «Casino El Port» i «Centre R. Federal» han actuat atraccions de varietats, tot i celebrant lluïts balls de nit.

Al costat de l'edifici, nomenat de les Boyes, hi han instalades unes *barques* que constitueixen el divertiment de la mainada. Ara solament hi falten els caballets per hom fer-se el càrrec de que ens trobem en plena Festa Major.

Ens cal anotar una nota ben trista: la mort del jove palamosí En Joan Roig, fill de nostre volgut amic industrial En Narcís Roig.

Jove pulcre i de elevats sentiments es feia apreciar per tothom que tenia tracte amb ell. Ha mort a l'edat de 20 anys i a causa d'una llarga enfermetat que l'ha fet romandrer prop d'un any al llit. (A. C. S.)

A llur família enviem la prova de nostre més gran sentiment.

La cobla-orquestra «La Principal» de Perelada ha donat una audició de sardanes al «Casino El Port» que foren molt aplaudides.

La companyia d'autos Font i Artigas anuncià per a primers de Juny canvi d'horari per la sortida d'autos, avent establert també un servei fins a Figueres passant per Torroella i Vilademant.

S'hostatge en casa del Sr. Hugo Sanner una senyoreta alemanya qui conreua amb molta fortuna el cant i la música. Alguns amics foren convidats a una vetllada íntima, sortint altament satisfets de la proverbial amabilitat del Sr. Hugo i senyora, de les qualitats artístiques i bonica veu de la senyoreta alemanya que's mostrà molt amable i de la esplendidesa de aquelles sales avants cel·les dels monjos del convent, on s'apleguen bon nombre de joies artístiques antigues i modernes amb especial bon gust.

Procedent de Barcelona es estat uns dies entre nosaltres un palamosí que feia la friolera de 60 anys que no havia estat a Palamós.

Fóra molt interessant recollir les impresions íntimes que haurà experimentat durant la seva estada; perquè si bé en l'interior de la vila l'estructura dels carrers és la mateixa, els afores són tant canviats que segurament no hauria sabut per on entrar-hi. En baixar de l'auto tot seguit s'en anà cap al Padró lloc on té la casa pairal i propietats; però en abocar-se al mar reconegué al primer cop d'ull «es Mo'innet» i la platjeta on anava a nedar de petit; lo que segurament no haurà trobat són els seus companys d'infantesa.

El benemèrit Ateneu Empordanés de Barcelona prestant-se generosament a servir d'intermediari entre propietaris i llogaters, recomana als qui tinguin cases o pisos amb mobles o sense, propis per a llogar a estiuejants se serveixin passar-ne oferta detallada a la Secretaria de l'Ajuntament d'aquesta vila a fi d'ésser trasmeses a la esmentada entitat, on les trobaran reunides totes, els qui desitgin passar l'estiu en aquest recó de Costa-Brava.

En Modest Lloberas sol·licita permís per a instal·lar una bomba automàtica per a proveir de gasolina als autos en el carrer de la Mercè.

Han quedat definitivament acabats els treballs d'endegament del Passeig.

Registre Civil

Mes d'Abril

Naixements: Margarida Ruiz Martín, Joana Armela Caudet, Matilde Puiggari Prat.

Defuncions: Damiana Lasheras Ruiz de 75 anys, Engràcia Tauler March de 87 anys, Albert Auger Gelabert de 65 anys, Maria Batlle Picasso de 77 anys, Josep Ferriol Blanch-Palau de 66 anys, Sebastià Castelló Plaja de 71 anys, Carolina Crosa Plaja de 31 anys, Joana Polit Calabús de 26 anys, Joan Roig Provencals de 20 anys.

Matrimonis: Joan Bachs Simon amb Maria Falgueras Amat.

Des de 1.er de Febrer

≡ queda obert un ≡

CURS DE FRANCÈS

PER

En TEODOR BUISSON

Hores i preus convencionals

CASANOVAS

SASTRE

PALAMOS

Ex-tallador d'importants cases
de Barcelona

TRAJOS ULTIMA CREACIÓ

Gabardines, Impermeables

Especialitat en trajos d'etiqueta
i uniformes civils i militars

Banca BUSQUETS

Ciudadans, 5
Ferrerries velles, 6 **Girona**

Banc FIGUERES

de **BUSQUETS VERGÉS**

Monturiol 25
Plaça Pi i Margall, 1

Figueras

VALORS :: CUPONS :: CANVI :: BANCA :: BORSA

Ens encarreguem del estampillat dels Bonos Catalana gas i Electricitat 6 %

LLIURE DE COMISSIÓ

Grans tallers de Fotogravat

OLIVER I HENRICH

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

FUNDICIÓ Tallers mecànics i elèctrics

Tomás, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telèfon Urbà n.º 242

Telèfon Interurbà per a conf. n.º 6

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

■ Habitacions confortables ■ Esplèndit saló menjador ■

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A.

(ABANS MAGI VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

TELEFON, 1692

Cases a Port-Bou, Cer-

- Barcelona -

: bere, Irún i Hendaya :

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures artificials.
Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or
PREUS MODICS.
Plaça de Wilson, 5. Palamós

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :
Carrer Major

DINERS

PER A DEIXAR O PENDRER
QUANTITATS A PRESTEC
DIRIGIR-SE

al NOTARI d'aquesta vila
HI HAN DUGUES QUANTITATS
PER A COL·LOCAR

Adroher Germans

Telèfon, 212. Apartat, 18.
Telèfon interurbà, 3.

GIRONA

maquinària elèctrica.
material elèctric

RAMÓN BONET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anis refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'indústria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferrreteria, Papers pintats, Pro-
ductes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bàscules :

BAUCHS, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAÏSOS

CASA FUNDADA EN 1852

Sastreria de Joan Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

≡ Ronda de Sant Pere, 7, entressol ≡

:: BARCELONA ::

Moderna Escola de Piano

PROFESSOR: R. CASAS

Plan d'estudis de l'acadèmia Granados de Barcelona. Nova tècnica del Pedal segons el malaguanyat mestre.

CONFERENCIES DE TEORIA HISTORIA DE LA MÚSICA

Lliçons particulars i a domicili.

Maquinària i Articles

PER A LES ARTS
DEL LLIBRE

Tipos d'impremta.—Filets de coure.—Papers JOHANNOT Maderamen per a impremta.—Imposicions de ferro i de metall d'impremta.—Numeradors de ma i de platina.—Màquines de cosir amb corxets i fil-ferro rodó i plà sistema GEBLER per a imprentes, Enquadernacions i Fàbriques de Caixes de cartró.—Les millors Màquines de cosir amb fil textil sistema EGGER.—Instal·lacions completes d'imprentes.—Màquines noves i RECONSTRUÏDES per a IMPREMTA, LITOGRAFIA I ENQUADERNACIO.

Rbla. de Catalunya 91
BARCELONA

Casa C. Gorchs i Esteve

Telèfon 3275 A
Tlg's. 'Artelibro'